

Total No. of Printed Pages—7

5 SEM FYUGP EDNC5C

2025

(November)

EDUCATION

(Core)

Paper : EDNC5C

(Measurement and Evaluation in Education)

Full Marks : 60

Time : 2 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ অতি চমু উত্তৰ লিখা : 1×6=6

Write very short answers to the following
questions :

(a) “মনোবৈজ্ঞানিক পৰিমাণত ‘0’ক নিষ্কি একক হিচাপে
বিবেচনা কৰা নহয়।” এই কথাৰ শুদ্ধ নে অশুদ্ধ ?

“In psychological measurement, ‘0’ is
not considered as a unit.” Is this
statement true or false?

26P/164

(Turn Over)



(2)

- (b) মনোবৈজ্ঞানিক অভীক্ষাৰ এটা বৈশিষ্ট্য লিখা।
Write one characteristic of psychological test.
- (c) কৃতিত্বৰ অভীক্ষাৰ এটা উদ্দেশ্য লিখা।
Write one purpose of achievement test.
- (d) মধ্যমাৰ এটা সুবিধা উল্লেখ কৰা।
Mention one advantage of median.
- (e) চলক মানে কি?
What is meant by variable?
- (f) ধনাত্মক বিষমতা কি?
What is positive skewness?
2. তলত দিয়াবোৰৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা : $3 \times 5 = 15$
Write short notes on the following :

- (a) শিক্ষাৰ পৰিমাণৰ গুৰুত্ব
Importance of measurement in education

26P/164

(Continued)

(3)

- (b) ভাষামূলক অভীক্ষা আৰু ভাষাবিহীন অভীক্ষাৰ মাজৰ পাৰ্থক্য
Difference between verbal test and non-verbal test
- (c) প্ৰতিমানীকৃত অভীক্ষাৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ
Characteristics of standardized test
- (d) শৈক্ষিক পৰিসংখ্যা বিজ্ঞানৰ পৰিসৰ
Scope of educational statistics
- (e) প্ৰসামান্য বক্ৰৰ ধৰ্ম
Properties of normal probability curve
3. মূল্যায়ন কি? শিক্ষাত মূল্যায়নৰ গুৰুত্ব সম্পৰ্কে লিখা।
পৰিমাণ আৰু মূল্যায়নৰ মাজৰ পাৰ্থক্যসমূহ ব্যাখ্যা কৰা। $2+3+3=8$
- What is evaluation? Write about the importance of evaluation in education. Explain the differences between measurement and evaluation.

অথবা / Or

- অবিৰত মূল্যায়ন কি? শিক্ষাত ইয়াৰ তাৎপৰ্য সম্পৰ্কে লিখা।
অবিৰত মূল্যায়ন আৰু সামগ্ৰিক মূল্যায়নৰ মাজৰ পাৰ্থক্যসমূহ ব্যাখ্যা কৰা। $2+3+3=8$

26P/164

(Turn Over)

(4)

What is meant by continuous evaluation?
Write its significance in education. Explain
the differences between continuous and
comprehensive evaluation.

4. নির্ভৰযোগ্যতা কি? ইয়াত প্ৰভাৱ পেলাৱা উপাদানসমূহ কি
কি? নিৰ্ভৰযোগ্যতা আৰু বৈধতাৰ মাজৰ সম্পৰ্ক ব্যাখ্যা কৰা।
 $2+3+3=8$

What is reliability? What are the factors that
affect it? Explain the relationship between
reliability and validity.

অথবা / Or

পূৰ্বভাসসূচক অভীক্ষাৰ অৰ্থ লিখা। ইয়াৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ কি কি?
এই অভীক্ষাৰ তিনিটা অসুবিধা উল্লেখ কৰা। $2+3+3=8$

Write the meaning of prognostic test. What
are its characteristics? Mention three
demerits of this test.

5. কাহিনী-সংবোধন অভীক্ষা কি? ইয়াক কিদৰে পৰিচালনা কৰা
হয়? এই অভীক্ষাৰ বিশ্লেষণ আৰু ব্যাখ্যা সম্পৰ্কে বহুলাই
আলোচনা কৰা।
 $1+2+5=8$

What is thematic apperception test? How is it
administered? Discuss elaborately about the
analysis and interpretation of this test.

26P/164

(Continued)

(5)

অথবা / Or

কোনো এটা অভীক্ষাৰ প্ৰশ্নপদ বিশ্লেষণ মানে কি? ইয়াত
প্ৰশ্নপদৰ কাঠিন্যৰ মান আৰু প্ৰশ্নপদৰ পাৰ্থক্য নিৰ্ণায়ক ক্ষমতা
নিৰ্ধাৰণ কৰোঁতে কি কি পছা অৱলম্বন কৰা হয়? $4+(2+2)=8$

What is meant by item analysis of a test?
What methods are used here in determining
the difficulty level of test item and
discriminative power to test item?

6. বিচ্যুতিৰ অৰ্থ কি? তলৰ তালিকাখনৰ পৰা চতুৰ্থক বিচ্যুতি নিৰ্ণয়
কৰা : $2+6=8$

What is variability? Calculate quartile
deviation from the following table :

শ্ৰেণী অন্তৰাল Class Interval	বাৰংবাৰতা Frequency
110-119	10
100-109	12
90-99	18
80-89	15
70-79	25
60-69	12
50-59	18
40-49	8
30-39	2

N=120

26P/164

(Turn Over)

(6)

অথবা / Or

গড় কি? তলৰ তালিকাখনৰ পৰা চমু পদ্ধতি প্ৰয়োগ কৰি গড়
নিৰ্ণয় কৰা: $3+5=8$

What is mean? Calculate the mean from the following table applying the short method :

শ্ৰেণী অন্তৰাল Class Interval	বাৰংবাৰতা Frequency
40-44	3
35-39	5
30-34	10
25-29	14
20-24	8
15-19	6
10-14	4

$N=50$

7. বাৰংবাৰতা বহুভুজ কি? তলৰ তালিকাৰ পৰা এটা বাৰংবাৰতা
বহুভুজ অংকন কৰা: $2+5=7$

What is frequency polygon? Draw a frequency polygon from the following table :

শ্ৰেণী অন্তৰাল Class Interval	বাৰংবাৰতা Frequency
80-89	2
70-79	11
60-69	50
50-59	70
40-49	43
30-39	20
20-29	4

$N=200$

26P/164

(Continued)

(7)

অথবা / Or

তলৰ তালিকাখনৰ পৰা 'স্থান তাৰতম্য পদ্ধতি' প্ৰয়োগ কৰি
সহস্ৰস্বৰৰ গুণাংক নিৰ্ণয় কৰা আৰু ফলাফল ব্যাখ্যা কৰা: $6+1=7$

Calculate the coefficient of correlation from the following table by using 'rank difference method' and interpret the result :

Students	A	B	C	D	E	F	G	H
Marks in Paper I	30	40	50	20	10	45	22	18
Marks in Paper II	55	75	60	12	11	38	25	15

26P-7000/164

5 SEM FYUGP EDNC5C